

velkommen, selv om den kun omfatter den del af Harzen, der ligger i den vest-tyske Bundesrepublik.

De første 70 sider udgør en gennemgang af områdets geologiske inddeling, dets stratigrafi, palæogeografi og tektonik. Sidste del er en beskrivelse af 17 geologiske ekskursioner gennem området.

Kaj Hansen

Aa. H. Kampp: Færøerne.

AB Håndbøger. Nyt Nordisk Forlag – Arnold Busck. 3. rev. udg., København 1973. 125 s., 19 fig., fotopl. 11,5×18,5 cm.

Dette er 3. udgave af Kampps lille Færø-håndbog. Den er traditionelt geografisk opbygget. Starter med fysisk geografi samt plante- og dyreliv og går så over til det mere kulturgeografiske som befolkning og erhverv.

I det udvidede forord til denne udgave er der et par passager, som forekommer mig malplacerede, bl.a. fordi de lover en behandling af stoffet, som ikke finder sted.

Hver side i bogen er spækket med oplysninger, facts og der forekommer kun få fejl. Der er sket fremskridt vedrørende figurerne i bogen, især A. Schous blokdiagrammer er meget pædagogiske. Men med hensyn til dens fotografier, så kunne en del, der kun kan have historisk interesse, være skiftet ud, samt en del af billedteksterne være rettet eller ændret.

Interessant er afsnittet, hvor Færøerne sammenlignes med nogle andre Nordatlantiske områder. Man kunne faktisk ønske sig denne afdeling taget op til særlig behandling, men det falder naturligvis uden for denne bogs rammer.

Litteraturlisten med både dansk og fremmedsproget litteratur mangler desværre alt, hvad der er publiceret på færøsk.

Rolf Guttesen

J. I. Clarke: Population Geography and the Developing Countries.

Pergamon Press, Oxford 1971. 282 s., 43 diagrammer og kort, 64 tabeller. 14×22 cm. Fås både indbunden og uindbunden.

G. T. Trewartha: The Less Developed Realm: A Geography of its Population.

John Wiley & Sons, London/New York 1972. 449 s., 93 diagrammer og kort, 35

tabeller. 15×23 cm. Pris indbunden 5,75 £, uindbunden 3,35 £.

De to forfattere har hver tidligere udsendt en generel, systematisk indledning til befolkningsgeografi, af hvilke især Clarke's har vundet udbredelse. De foreliggende bøger er et par meget redelige, regionale oversigter over Den tredje Verdens befolkningsforhold. Under hentyntagen til bøgernes forskellige omfang, er de ret ens, hvad der til en vis grad ligger i sagens natur. Efter en generel introduktion følger en række regionale kapitler (Syd-Asien, Sydvest-Asien ...), der behandler en lang række emner som befolkningsvækst, de enkelte demografiske komponenter, urbanisering, befolkningens opdeling efter sprog, kultur m.m. Førstnævnte bog har 6 sådanne kapitler, sidstnævnte 9, Trewartha's har yderligere 3 kapitler, der behandler forholdene generelt i verdensdelene (Afrika, Asien, Latin-Amerika).

Bøgerne er ganske velillustrerede med kort og diagrammer i streg; sidstnævnte har nogle flere illustrationer end førstnævnte; men Trewartha's bog må nok siges at være for magert forsynet med tabelmateriale – kun 1/3 af hvad Clarke bringer. (Disse forhold naturligvis i betragtning af bøgernes sidetal). Litteraturhenvisningerne må betegnes som fyldige og er af nogenlunde samme omfang i de to bøger. Ejendommeligt nok er der næppe mere end 1/3 overlapning i henvisningerne, hvilket medfører, at bøgerne i nogen grad supplerer hinanden.

Om man vil foretrække den ene bog for den anden må bero på et skøn. Der er tale om gode håndbøger for den, der i overskuelig og let tilgængelig form, har brug for veldokumenterede oplysninger om befolkningsforhold i forskellige dele af Den tredje Verden, eller for et udgangspunkt til at finde mere detaljeret viden via henvisningerne.

Henning Mørch

B. Benjamin, P. R. Cox & J. Peel (eds.): Resources and Population.

Academic Press, London/New York 1973. 181 s., ill. 15,5×23,5 cm. 2,90 £.

Bogen er »Proceedings of the Ninth Annual Symposium of the Eugenics Society, London 1972«. Forfatterne til de 13 artikler dækker et vidt fagligt spekter: biologi, demografi, geografi, hydrologi, of-

fentlig administration og planlægning samt økonomi. Indlæggene er af ret forskellig karakter. Nogle bringer mere generelle og principielle betragtninger om symposiets emne – kronikker om man vil. Andre har mere karakter af egentlig videnskabelige arbejder. De artikler, der har interesseret undertegnede, er: Haswell's artikel om sygeligheds indvirkning på landbrugsproduktionen i tropisk Afrika; Hollingsworth's om tidlige tiders befolkningskriser; Lawton's om energiforbrug ved indsamling eller produktion af føde; og Sukhatme's om protein-behov. Geografen Clarke's bidrag om måling af befolkningspres vil næppe give geografer noget, men kan nok være interessant i anden faglig sammenhæng. Fællespræget er, at man ikke hengiver sig til dommedagsprædiken eller det modsatte, men prøver at bevare det rolige og saglige overblik (hvilket ikke er det samme som at opgive engagementet), og det er da noget nyt i forhold til meget af, hvad der ellers bliver bragt til torvs i branchen.

Henning Mørch

Raymond E. Murphy: The Central Business District.

A Study in Urban Geography. Longman Group Ltd., London 1972. 193 s., talr. fig. og tabeller. 14×22 cm. 1,95 £.

Den ansete amerikanske geograf, Raymond E. Murphy, har i en årrække beskæftiget sig med det centrale forretningskvarter (CBD) og summerer i denne bog sin viden herom.

Omkring det skelsættende arbejde om afgrænsning af CBD, forfatteren udførte sammen med James E. Vance i midten af halvtredserne, diskuteres såvel tidligere arbejder som arbejder i forlængelse af arealbenyttelsesintensitetsmetoden. En række generalisationer om arealbenyttelse i CBD stilles op og diskuteres i sammenhæng.

Bogen hviler solidt på amerikansk økonomisk, geografisk tradition, og set under en europæisk, bygeografisk synsvinkel virker den ensidig i opfattelsen af, at arealbenyttelse er resultatet af hændelser på et økonomisk værdigrundlag.

De, som har fulgt med i tidsskriftet *Economic Geography*, hvoraf forfatteren er redaktør, vil ikke højne deres informationsniveau væsentlig ved at læse bogen. Men den må betegnes som en nyttig ind-